

Juuni 2008

NAKKUSHAIGUSTE ESINEMINE EESTIS

Nakkushaigused	2008. a 6 kuud		2007. a 6 kuud		Võrdlus
	Haigete arv	100 000 el. kohta	Haigete arv	100 000 el. kohta	
Salmonelloos	282	21,0	97	7,2	Suurenes 2,9 korda
Rotaviirusenteriit	960	71,5	772	57,5	Suurenes 24,4% võrra
Norwalk-viirusnakkus	235	17,5	453	33,8	Vähenes 2 korda
Soolenakkuste summa	2233	166,3	2529	188,4	Vähenes 11,7% võrra
Meningokokknakkus	4	0,3	8	0,6	Vähenes 2 korda
<i>Haemophilus influenzae</i> nakkus	7	0,5	14	1,0	Vähenes 2 korda
Leegionärihaigus	6	0,4	1	0,07	
Neerusündroomiga hemorraagiline palavik	6	0,4	5	0,4	
Leptospiroos	1	0,07	1	0,07	
Leetrid	0		1	0,07	
Malaaria (sissetoodud)	0		4	0,3	
Tuberkuloos	158	11,8	214	15,9	Vähenes 26,2% võrra
HIV-nakkus	292	21,8	318	23,7	Vähenes 8,2% võrra
HIV- tõbi	31	2,3	22	1,6	Suurenes 41% võrra
Puukentsefaliit	16	1,2	28	2,1	Vähenes 42,8% võrra
Lyme'i tõbi	276	20,6	137	10,2	Suurenes 2 korda
Viirushepatiitid kokku	127	9,5	133	9,9	
sh äge A-viirushepatiit	5	0,4	7	0,5	Vähenes 28,6% võrra
äge B-viirushepatiit	29	2,2	24	1,8	Suurenes 20,8% võrra
äge C-viirushepatiit	34	2,5	16	1,2	Suurenes 2,1 korda
Toksoplasmoos	1	0,07	0		
Ehhinokokoos	1	0,07	1	0,07	

Soolenakkused:

Võrreldes 2007. aasta kuue kuuga on haigestumine soolenakkustesse vähenenud 11,7% võrra. Muutunud on soolenakkuste struktuur – 2007. aastal moodustasid täpsustamata etioloogiaga soolenakkused 39,5%, rotaviirusnakkus – 30,5%, Norwalk-viirusnakkus – 17,9% ja salmonelloos – 3,8% soolenakkuste üldarvust. 2008. aastal moodustavad täpsustamata etioloogiaga soolenakkused 23,3%, rotaviirusnakkus 43%, Norwalk-viirusnakkus 10,5% ja salmonelloos 12,6%.

Haigestumus salmonelloosi suurenes 2,9 korda, *E. Coli* soolenakkusesse – 57,1% võrra, muudesse täpsustatud soolenakkustesse – 54% võrra, kampülobakterenteriiti – 39,5% võrra, rotaviirusenteriiti – 24,4% võrra. Haigestumus Norwalk-viirusnakkusesse vähenes 2 korda, täpsustamata soolenakkustesse – 2 korda, šigelloosi – 41% võrra ja *Yersinia enterocolitica* enteriiti – 26,5% võrra.

Piisknakkused, sh vaktsiin-väljitavad nakkushaigused:

6,5 korda suurenes sarlakitesse haigestumine (2008. a – 1001 haigusjuhtu, 2007. a – 154 haigusjuhtu), 63,5% võrra läkakõhasse haigestumine (2008. a – 260 haigusjuhtu, 2007. a – 159 haigusjuhtu).

Haigestumine punetistesse vähenes 3 korda (2008. a – 2 haigusjuhtu, 2007. a – 6 haigusjuhtu), *Haemophilus influenzae* nakkusesse 2 korda (2008. a – 7 haigusjuhtu, 2007. a – 14 haigusjuhtu), meningokokknakkusesse 2 korda (2008. a – 4 haigusjuhtu, 2007. a – 8 haigusjuhtu), pneumokokknakkusesse 18,5% võrra ja esmasesse tuberkuloosi 26,2% võrra. Haigestumine tuulerõugetesse, mumpsi, muudesse viirusentsefaliitidesse ja -meningiitidesse ning mononukleoosi on 2007. aasta tasemel.

Muudest nakkushaigustest suurenes haigestumine leegionärihaigusse (2008. a – 6 haigusjuhtu, 2007. a – 1 haigusjuht). Leptospiroosi ja neerusündroomiga hemorraagilisse palavikku haigestumine on 2007. aasta sama perioodi tasemel.

Haigestumine viirushepatiitidesse on vähenenud 4,5% võrra. Haigestumine A-viirushepatiiti vähenes 29% võrra, kuid haigestumine ägedasse B-viirushepatiiti suurenes 20,8% võrra ning ägedasse C-viirushepatiiti – 2,1 korda. Suurem langus on haigestumises kroonilistesse/täpsustamata hepatiitidesse – 31,4% võrra.

Puukentsefaliidi haigusjuhte on registreeritud alates maikuust, võrreldes 2007. aastaga haigestumine on väiksem 42,8% võrra (2008. a – 16 haigusjuhtu, 2007. a – 28 haigusjuhtu).

Puukentsefaliiti haigestumine, 2008. a 6 kuud

Piirkond	Registreeritud haigete arv	Haigestumus 100 000 elaniku kohta	Nakatunud haigete arv
Tallinn	4	1,0	1
Harjumaa	1	0,8	2
Hiiumaa			
Ida-Virumaa	2	1,9	4
Narva	2	2,9	
Jõgevamaa			
Järvamaa			1
Läänemaa			1
Lääne-Virumaa			
Põlvamaa	1	3,2	1
Pärnumaa			
Raplamaa	1	2,7	1
Saaremaa	2	5,7	2
Tartumaa	1	0,7	
Valgamaa	2	5,8	2
Viljandimaa			
Võrumaa			
Kokku	16	1,2	16

Võrreldes 2007. aasta kuue kuuga on haigestumine puukborrelioosi suurenes 2 korda.

Lyme'i tõppe haigestumine, 2008. a 6 kuud

Piirkond	Registreeritud haigete arv	Haigestumus 100 000 elaniku kohta
Tallinn	56	14,1
Harjumaa	31	24,8
Hiiumaa	9	88,0
Ida-Virumaa	5	4,8
Narva	8	11,5
Jõgevamaa	2	5,4
Järvamaa	1	2,7
Läänemaa	7	25,1
Lääne-Virumaa	4	5,9
Põlvamaa	7	22,2
Pärnumaa	23	25,8
Raplamaa	10	27,1
Saaremaa	90	256,6
Tartumaa	10	6,7
Valgamaa	1	2,9
Viljandimaa	6	10,6
Võrumaa	6	15,6
Kokku	276	20,6

Loomahammustuste arv vähenes 5,3% võrra (2008. a – 1226 juhtu, 2007. a – 1295 juhtu).

Sugulisel teel levivad nakkushaigused: haigestumine süüfilisse suurenes 20% võrra ning suurenes ka varase süüfilise osakaal (2007. a – 22,8%, 2008. a – 47,6%). Haigestumine gonokokknakkusesse vähenes 9,8% võrra, klamüüdiannakkusesse – 10% võrra, anogenitaalsetesse herpesviirusnakkusesse – 13% võrra.

2008. aasta kuue kuuga registreeritud HIV-nakkuse juhtude arv on vähenenud 8,2% võrra. Registreeritud HIV-tõve juhtude arv on suurem kui 2007. aastal 41% võrra.

2008. aastal ei ole registreeritud kõhutüüfust/paratüüfusi, botulismi, difteeriat, teetanust, leetreid, tulareemiat, malaariat, trihhinelloosi, kaasasündinud süüfilist, ägedat lõtva halvatus.

NAKKUSHAIGUSTE ESINEMINE MAAILMAS

Enteroviirusnakkus - Maailma Tervishoiuorganisatsioon (WHO) ja Euroopa Haiguste Ennetamise ja Tõrje Keskus (ECDC) teatasid enteroviiruse EV71 poolt tekitatud käe-jalasuutõve (HFV-nakkus) puhangute esinemisest Hiinas, Singapuris, Vietnamis ja Mongoolias. Puhang algas Hiinas 2008.a märtsis ja on levinud peamiselt vastsündinute ja väikelaste seas Guangdongi ja Anhui provintssides, eeskätt Fuyangi linnas. Seisuga 27. juuni 2008.a oli registreeritud mandri Hiinas 176 000 haigusjuhtu, neist 44 on lõppenud surmaga. Suurim haigusjuhtude arv registreeriti Hiinas mais (umbes 11500 haigusjuhtu päevas), juuni alguses

väheneb haigestunute arv kuni 3900 päevas. Seisuga 1. juuli 2008.a oli registreeritud Taiwanis 280 laboratoorselt kinnitatud haigusjuhtu, sh 10 surmajuhtu; Hong-Kongis registreeriti 69 haigusjuhtu. ECDC andmetel 2008.a on Vietnamis nakatunud üle 2000 lapse, Mongoolias – üle 1000.

HFM-nakkus esineb enamasti lastel, kuid haigestuda võivad ka täiskasvanud. Kliiniliselt väljendub haigus palaviku, halva enesetunde ning vesikulaarse lööbega kätel, jalgadel ning suu ümbruses. Kahjustuda võivad ka aju, kopsud ja süda, vahel võib haigus lõppeda surmaga. Nakkusallikaks on haige inimene. Haigustekitaja levib kontaktnakkusena saastunud käte, esemete kaudu või piisknakkusena. Spetsiifilist ravi ja vaktsiini ei ole. Nakatumise vältimiseks tuleb järgida isikliku hügieeni reegleid.

Linnugripp

Inimeste linnugripp – alates 2008.a algusest kuni 19. juunini on inimestel registreeritud 34 linnugripijuhtu (neist 26 on lõppenud surmaga) viies riigis: Indoneesias (18/15), Vietnamis (5/5), Hiinas (3/3), Bangladeshis (1/0) ja Egiptuses (7/3).

ECDC andmetel ei ole linnugripi viiruse struktuur ega omadused muutunud alates 2006.a juunist, mil kehtestati linnugripi tugevdatud seiresüsteem paljudes riikides – viirus ei ole muutunud edasi kanduvamaks ja üldjuhul ei levi inimeselt inimesele.

Linnugripp lindudel – alates 2008. aasta algusest on linnugripi esinemisest lindudel teavitanud järgmised riigid: Benin, Iisrael, Myanmar, Hiina, Vietnam, India, Egiptus, Iraan, Ukraina, Suurbritannia, Saksamaa, Šveits, Türgi, Tai, Indoneesia, Laos, Saudi Araabia, Nigeeria, Korea Vabariik, Venemaa, Jaapan, Pakistan, Bangladesh.

Leetrid – WHO ja ECDC andmetel suureneb Euroopa riikides haigestumine leetritesse alates 2006.a. Alates 2008.a algusest on registreeritud üle 1300 leetrite haigusjuhtu Euroopa riikides (sh Šveitsis, Austrias, Taanis, Saksamaal, Prantsusmaal, Belgias, Suurbritannias, Hispaanias, Rootsis ja Norras):

Taanis – 5 haigusjuhtu Kopenhaagenis 2008.a veebruaris, mille esmajuhud olid sissetoodud Indiast;

Prantsusmaal – registreeriti 16 reisimisega mitteseotud haigusjuhtu märtsis;

Suurbritannias – maikuu lõpuks registreeriti 461 haigusjuhtu, mis on epidemioloogiliselt seotud puhanguga koolis (peamiselt Londonis, Cornwall ja South Yorkshire), neist 1 lõppes surmaga;

Norras – registreeriti 3 Austriast sissetoodud haigusjuhtu;

Rootsis – registreeriti 19 haigusjuhtu, neist 6 on sisse toodud teistest Euroopa riikidest;

Belgias – puhang Antwerpenis juudi kogukonnas, seisuga 27. juuni on registreeritud 138 haigusjuhtu;

Käesoleval ajal on leetrid levinud ka Iisraelis, USA-s, Austraalias ja Ecuadoris.

Leetrite epideemiline levik esineb peamiselt madala vaktsineerimise hõlmatusega regioonides. ECDC teavitab, et leetrite epideemilise leviku ennetamise tõhusaimaks meetmeks on elanike kõrge vaktsineerimisega hõlmatus (vähemalt 95%).

Dengue viiruspalavik - ECDC andmetel on Euroopas suurenenud haigusjuhtude sissetoomise risk dengue viiruspalaviku endeemilistest piirkondadest. Dengue viiruspalavik esineb rohkem kui 100 troopilises ja subtropilises riigis Aasias, Ladina Ameerikas, Aafrikas ja Vaikse ookeani lääneosa maades. Nakatumine dengue viiruspalavikku toimub *Aedes*

aegypti liiki sääskede hammustuste järgselt. Dengue viiruspalaviku vaktsiin puudub, reisijatele on soovitatud sääskede hammustuste vältimiseks kasutada sääsetõrjevahendeid.

Brasiilias – 2008.a jaanuarist aprillini on mitmekordselt suurenenud dengue viiruspalaviku haigus- ja surmajuhtude arv võrreldes eelmise viie aasta sama perioodiga. Kõige rohkem haigusjuhte esines Brasiilia pealinnas Rio de Janeiro, kus registreeriti 25. juuni seisuga 195 000 haigusjuhtu, neist 142 on lõppenud surmaga.

Dengue viiruspalaviku puhangud esinesid viimati Maldiividel (600 haigusjuhtu), Filipiinidel (haigestumine on suurenenud 180% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga), Tais, Malaisias (15.-21. juunil registreeriti 911 haigusjuhtu, neist 3 lõppesid surmaga), Vietnamis (aasta algusest on registreeritud 19 859 haigusjuhtu, sh 20 surmajuhtu), Indoneesias (haigestunute arv on suurenenud 2 korda võrreldes eelmise aasta sama perioodiga), Saudi Araabias, Jeemenis ja Prantsusmaa haldusterritooriumil La Reunionil.

Krimmi-Kongo hemorraagiline palavik – haigusjuhud esinevad Türgis (juunis registreeriti 167 haigusjuhtu peamiselt Kesk- ja Ida-Anatoolia provintides, riskipiirkonnad on Tokat, Corum, Sivas, Amasya, Yozgat, Gumushane, Bayburt, Erzurum ja Erzincan) ning Kreekas (registreeriti üks surmajuht Evrosis 3. juulil). Nakatumine toimub puugi hammustuste järgselt, riskipiirkondade külastajatel on soovitatud puukide hammustuste vältimiseks kasutada puugitõrje vahendeid.